

Arabisk Hjelpearke – Nivå III

Avansert grammatikk, MSA vs dialekter og kulturkunnskap — LK20

Avansert grammatikk

Passiv form

Endre vokalmønster:

Fortid: *fu'ila*

kutiba – det ble skrevet

quri'a – det ble lest

Nåtid: *yufa'alu*

yuktabu – det skrives

yuqra'u – det leses

Partisipper

Aktivt partisipp (faa'il):

kaatib – skrivende, forfatter

daarib – slaende

Passivt partisipp (maf'uul):

maktuub – skrevet

maqrū' – lest

Verbal substantiv (maSdar)

Navnene på handlingen:

- I: *kitaaba* – skriving
- II: *taf'iil – ta'liim* (undervisning)
- III: *mufaa'ala – mukaalama* (samtale)
- IV: *'if'aal – 'irsaal* (sending)
- V: *tafa'ul – ta'allum* (læring)
- VII: *infi'aal – inkisaar* (brudd)
- X: *istif'aal – isti'maal* (bruk)

Konjunktiv

Etter *an*, *li-an*, *kay*, *Hattaa*:

- uriidu an adhhaba* – jeg vil gå
- li-an taktubu* – for at du skal skrive
- kay na'rifa* – slik at vi vet

Droppet final vokal på verb.

Kondisjonalis (jussiv)

Etter *lam*, *li-*, *laa* (nekting):

- lam yaktuub* – han skrev ikke
- lam yadhhab* – han gikk ikke
- li-yaktub* – la ham skrive

Hamza-setninger

inna og søstre (naasikh):

- inna* – sannelig, virkelig
- anna* – at
- laakinna* – men
- la'alla* – kanskje
- ka'anna* – som om

Subjekt i akkusativ:

inna al-walada dhakiyyun – Gutten er virkelig smart

Alle 10 verbstammer

Oversikt med eksempler

- fa'ala** – *kataba* (skrive)
Grunnform, grunnbetydning
- fa''ala** – *kallama* (snakke til)
Intensiv, kausativ, transitiv
- faa'ala** – *kaataba* (korrespondere)
Gjensidig handling
- 'af'ala** – *'akrama* (ære)
Kausativ, få noen til å
- tafa''ala** – *takallama* (snakke)
Refleksiv av II
- tafaa'ala** – *takaataba* (korrespon-
dere gjensidig)
Refleksiv av III
- infa'ala** – *inkataba* (bli skrevet)
Passiv/refleksiv
- ifta'ala** – *ijtama'a* (samles)
Refleksiv, anskaffe seg
- if'alla** – *iHmarra* (bli rød)
Farger og defekter
- istaf'ala** – *istakhdama* (bruke)
Søke, be om, estimativ

Svake verb

Hamzated verb

Rot med hamza ('):

akala (spise), *sa'ala* (spørre), *qara'a* (lese)

Spesielle regler for hamza-plassering.

Hule verb (waw/ya i midten)

qaala (si), *kaana* (være), *zaar* (besøke)

Midtre radikal forsvinner ofte:

qultu ikke **qawwaltu*

Mangelfulle verb (ya på slutten)

mashaa (gå), *ramaa* (kaste), *baka* (gråte)

Siste radikal endres eller forsvinner:

mashaytu (jeg gikk)

Doble verb

madda (strekke), *Halla* (løse)

Samme 2. og 3. radikal.

MSA vs dialekter

Modern Standard Arabic (fuSHaa)

- Formelt skriftspråk
- Medier, nyheter, bøker
- Undervisning på universiteter
- Taler og offisielle dokumenter
- Basert på klassisk arabisk
- Forstås av alle arabere

Hoveddialekter

Egyptisk ('aammiyya miSriyya):

- Mest forståelig dialekt
- Egyptisk film og TV
- 100+ millioner talere
- izzayyak?* (hvordan har du det?)

Levantinsk (shaami):

- Syria, Libanon, Jordan, Palestina
- kiif Haalak?*
- Mykere uttale

Maghrebinsk:

- Marokko, Algerie, Tunisia
- Stor fransk påvirkning
- Berber-elementer
- Vanskelig for øst-arabere

Golf-arabisk:

- Saudi-Arabia, UAE, Kuwait
- Nærmest MSA
- shlon saaliftich?*

Irakisk:

- Egen distinkt dialekt
- shlonak?*

Diglossia

Arabere bruker to «språk»:

- fuSHaa** for formelt
- Dialekt** for dagligtale
- Code-switching mellom dem
- Ingen snakker MSA hjemme

Kulturkunnskap

Den arabiske verden

22 land i Arab-ligaen:

Midtøsten: Saudi-Arabia, UAE, Kuwait, Qatar, Bahrain, Oman, Yemen, Irak, Syria, Libanon, Jordan, Palestina

Nord-Afrika: Egypt, Libya, Tunisia, Algerie, Marokko, Sudan, Mauritania

Comoros, Djibouti, Somalia

Islam og arabisk

- Arabisk er Koranens språk
- Klassisk arabisk fra Koranen
- Alle muslimer lærer noe arabisk
- Men arabere er ikke bare muslimer
- Kristne arabere i Libanon, Egypt, Syria

Arabisk kalligrafi

- Høyt verdsatt kunstform
- Kufisk, naskh, thuluth, diwani
- Brukt i arkitektur og kunst
- Ofta med Koranvers

Arabisk litteratur

Klassisk litteratur

- **Al-Jahiliyya:** før-islamisk poesi
- **Mu'allaqat:** «de hengende diktene»
- **Alf Layla wa-Layla:** 1001 natt
- **Imru' al-Qays:** berømt poet
- **Al-Mutanabbi:** «den beste arabiske poeten»

Moderne litteratur

- **Naguib Mahfouz** (Egypt): Nobelpris 1988
- **Tawfiq al-Hakim:** moderne drama
- **Mahmoud Darwish:** palestinsk poet
- **Tayeb Salih:** sudansk forfatter
- **Adonis:** syrisk modernist

Religion og skikker

Islamske høytider

- **Ramadan:** fastemåneden (9. måned)
- Faste fra daggry til solnedgang
- *ifTaar:* fastenbrudd ved solnedgang
- *suHuur:* måltid før daggry
- **Eid al-Fitr:** etter Ramadan
- 3 dagers feiring
- Gaver til barn
- **Eid al-Adha:** offerfesten
- Etter Hajj-pilgrimsferden
- Offerdyr slaktes
- 4 dagers feiring
- **Mawlid:** Profetens fødselsdag
- Varierer i betydning

De fem søylene

- *Shahaada* – trosbekjennelse
- *Salaat* – bønn (5x daglig)
- *Zakaat* – almisser
- *Sawm* – faste (Ramadan)
- *Hajj* – pilegrimsferd (Mekka)

Arabisk gjestfrihet

- Gjester er svært viktige
- Rikelig mat serveres
- Te og kaffe er obligatorisk
- *ahlan wa sahlan* – velkommen
- Avslå mat kan være uhøflig

Kaffe- og tekultur

- **Qahwa arabiyya:** arabisk kaffe
- Med kardemomme
- Serveres i små kopper
- **Shay:** te, ofte med mynte
- Viktig sosial ritual

Avansert vokabular

Abstrakte begreper

- *Hurriyya* – frihet
- *'adaala* – rettferdighet
- *musaawaat* – likhet
- *silim* – fred
- *Harb* – krig
- *siyaasa* – politikk
- *iqtiSaad* – økonomi
- *mujtama'* – samfunn
- *thaqaafa* – kultur
- *HaDaara* – sivilisasjon

Akademisk språk

- *baHth* – forskning
- *diraasa* – studie
- *naDHariyya* – teori
- *manhaj* – metode
- *taHliil* – analyse
- *tafsiir* – fortolkning
- *istintaaj* – konklusjon
- *natiija* – resultat

Formelle uttrykk

- *min wijhat naDHarii* – fra mitt synspunkt
- *bi-nasbah li-* – med hensyn til
- *'alaa kull Haal* – i alle tilfeller
- *fii DHaww dhalik* – i lys av det
- *fii l-waaqr'* – i virkeligheten
- *bi-shakl 'aamm* – generelt
- *bi-shakl khaaS* – spesielt

Retoriske virkemidler

Saj' (rimet prosa)

Enderim i formell prosa:

- Brukt i taler og formelle tekster
- Koran bruker saj'
- Gir rytme og styrke

Mubalagha (overdrivelse)

- *jaa'i'un kathiiran* – veldig sulten
- Intensivformer av adjektiv

Isti'aara (metafor)

- *asad* (løve) for modig person
- *baHr* (hav) for kunnskapsrik

Tashbiih (sammenligning)

- *ka-* (som)
- *mithl-* (lik)

Tekstanalyse

Argumentasjonsstruktur

- Tese: *al-qaDiyya al-asaasiyya*
- Argument: *Hujja*
- Bevis: *daliil*
- Motargument: *Hujja muDaadda*
- Konklusjon: *khulaaSa*

Teksttyper

- *maqala* – artikkel
- *taqriir* – rapport
- *khiTaab* – tale
- *qiSSa* – fortelling
- *shi'r* – dikt
- *muqaabala* – intervju

Eksamen nivå III

Skriftlig eksamen

- Analyser tekster kritisk
- Bruk avansert grammatikk
- Vis kulturkunnskap
- Sammenlign MSA og dialekter
- Bruk variert vokabular
- Strukturer argumenter logisk
- Bruk retoriske virkemidler

Muntlig eksamen

- Presenter et emne grundig
- Diskuter kulturelle forskjeller
- Sammenlign med norsk kultur
- Gi eksempler fra litteratur
- Vis forståelse for diglossia
- Responder nyansert

Sjekkliste nivå III

Jeg mestrer:

- ☐ Alle 10 verbstammer
- ☐ Passiv og partisipp
- ☐ Svake og uregelm. verb
- ☐ Konjunktiv og jussiv
- ☐ Avansert setningsstruktur
- ☐ Forskjell MSA/dialekter
- ☐ Arabisk kulturkunnskap
- ☐ Litterær analyse
- ☐ Akademisk skriving
- ☐ Flytende samtale

Læringsmål nivå III

Etter nivå III skal du kunne:

- Mestre avansert grammatikk
- Forstå og bruke alle verbstammer
- Skille mellom MSA og dialekter
- Analysere arabiske tekster
- Diskutere kultur og samfunn
- Skrive akademiske tekster
- Delta i avanserte samtaler
- Forstå arabisk i autentiske kontekster

